

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 16C/200/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312209981
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Jančulová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2013:5312209981.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Alenou Jančulovu v právnej veci žalobcu Pohotovosť, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Návrh **z a m i e t a .**

II. Žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

III. Súd návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva žalobcu na zákonného sudcu a nestranný súd **z a m i e t a .**

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca v návrhu zo dňa 27.9.2012 žiadal, aby mu odporkyňa nahradila škodu vo výške 175 € a nemajetkovú ujmu vo výške 829,80 €. Škoda vznikla nesprávnym úradným postupom súdu. Nesprávny úradný postup súdu spočíval v nevydaní rozhodnutia bez zbytočných prietahov, súd nerozhodol v zákonnej lehote o zmene exekútora.

V príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu vznikla žalobcovi škoda v žalovanej výške.

Skutočná škoda vo výške 175 € bola spôsobená nákladmi spojenými s činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, na udržiavanie a správu informačného systému, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom.

V príčinnej súvislosti s tým žiadal aj nemajetkovú ujmu vo výške pomernej k času tvrdeného omeškania súdu pri svojom rozhodovaní vypočítaná zo základu 663,88 € na rok, ako spravodlivá satisfakcia za vnútorné zásady do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom stanovenom čase stav predpokladaný zákonom, stratu v dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky, v sume 829,80 €.

Na základe týchto skutočností žiada, aby súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol tak, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla nesprávnym úradným postupom okresného súdu, pretože tento nerozhodol v zákonom stanovenej lehote o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora, ďalej má súd zaviazat' žalovanú zaplatiť príslušnú majetkovú škodu a náhradu nemajetkovej ujmy do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s trovami súdneho konania.

Žalovaná uviedla, že návrh je zmätočný, má nedostatky, nie je jasný titul nároku na náhrady škody.

Uviedla, že nie sú splnené podmienky podľa § 8 OSP, § 15 zákona č. 514/2003 Z.z. Nie je daná právomoc súdu vo veci konať. Medzi podaním žiadosti o predbežné prejednanie nároku u nadriadeného orgánu a podaním žaloby o náhradu škody za nesprávny úradný postup nie je dodržaná zákonná lehota 6 mesiacov. Žiadosť o predbežné prejednanie nároku bez ostatných zákonných náležitostí bola odporkyni doručená dňa 23.4.2012. Žaloba na súd bola podaná dňa 27.9.2012. Žaloba bola podaná predčasne. Žiadosť o predbežné prejednanie nároku mala vady, ktoré žalobca na výzvu žalovanej v stanovenej lehote neodstránil, preto žalovaná nepovažuje nárok za predbežne prejednaný. Z uvedených dôvodov žalovaná nenahradila žalobcovi škodu za nesprávny úradný postup súdu v rámci predbežného prejednanie nároku.

Vo veci samej žalovaná navrhla návrh zamietnuť ako nedôvodný, nepreukázaný. Žalobca má dôkazné bremeno za výsledok sporu, za svoje tvrdenia v návrhu, ktoré v celom rozsahu presúva na súd.

Základným predpokladom pre zmenu súdneho exekútora je žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora spolu s uvedením súdneho exekútora, ktorý má nahradiť pôvodného exekútora. V praxi je zaužívaný model, v zmysle ktorého exekučný súd po dôjdení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému súdному exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekútorského spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ustanovenia § 44 ods. 9) Ex. poriadku. Súd v rozhodnutí o zmene exekútora zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Je možné, že exekučný súd mohol rozhodnúť o návrhu oprávneného aj po uplynutí 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu, avšak v prípadoch, ak pôvodný súdny exekútor neposkytol exekučnému súdu plnú súčinnosť. V takýchto prípadoch exekučný súd objektívne nemohol dodržať zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote mohol rozhodnúť aj o trovách exekúcie pôvodného exekútora a súčasne mu postúpil aj exekučný spis. V prípade, že exekučný súd nekonal o návrhu na zmenu súdneho exekútora, žalobcovi nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ak navrhovateľ tento prostriedok nápravy nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť podľa § 415 OZ.

Žalobca nevyužil účinné právne prostriedky nápravy, nepodal opravné prostriedky. Žalovaná má zato, že všeobecný súd konajúci o nároku na náhradu škody za nesprávny úradný postup nemá právo konštatovať prieťahy v konaní. Prieťahy v konaní môžu byť konštatované v rámci vybavenia sťažnosti na prieťahy v konaní, v rámci disciplinárneho konania, rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). V opačnom prípade by mohlo dôjsť aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Žalovaná poukázala aj na to, že nie každý prieťah v konaní možno vyhodnotiť ako zbytočný prieťah v konaní. Nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje vždy a automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (článok 48 ods. 2 Ústavy SR). Sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Musí ísť o významné prieťahy v konaní, ktoré možno kvalifikovať ako zbytočné prieťahy, neefektívny postup (I.ÚS 16/02, I.ÚS 63/00).

Žalovaná zároveň vzniesla námietku premlčania podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/03 Z.z. vo veciach kde došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu exekútora pred dňom 23.4.2009.

Namietla, že žalobca nepreukázal vznik a výšku škody, nevyožiteľnosť pohľadávky. Pokiaľ uplatňuje nemajetkovú ujmu, nemožno stotožňovať kritéria nemajetkovej ujmy pre fyzické osoby s kritériami nemajetkovej ujmy pre právnické osoby. Škodu navrhovateľ presvedčivo nevyčísľil, nezdôvodnil. Požadovať paušálne sumy za veľmi všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové. Podmienkou je preukázať, že konštatovanie porušenia je nedostatočné. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami a skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému subjektívnemu vyčísľovaniu škody a preskúmanie návrhu je tým značne znemožnené. Pri priznávaní nemajetkovej ujmy sa prihliada aj na rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade práve žalobca koná v rozpore s dobrými mravmi, keď opakovane požaduje

od spotrebiteľov v rozpore so zákonom neprimerane vysoké úroky, poplatky a iné sankcie. Opakovane porušuje práva spotrebiteľov. Tvrdená škoda mala vzniknúť práve pri negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite navrhovateľa.

Žalovaná uviedla, že nie je daná príčinná súvislosť medzi tvrdeným porušením povinností súdu a vzniknutou škodou (§ 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z.). Nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu. Žiadala návrh zamietnuť a priznať trovy konania z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok potrebných pre priznanie náhrady škody podľa Zák. č. 514/03 Z.z.

Na daný právny vzťah súd primárne aplikoval zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.7.2004. K tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu, priet'ahom v konaní, došlo po účinnosti uvedeného zákona. Zákon upravuje osobitným spôsobom zodpovednosť za škodu.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú občianskym zákonníkom.

Preto súd okrem osobitného zákona č. 514/2003 Z.z. aplikoval podporne aj všeobecné ustanovenia občianskeho zákonníka - § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spoločné ustanovenia občianskeho zákonníka o náhrade škody tretí oddiel - § 441 Občianskeho zákonníka o spoluúčasti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu na vzniku škody, článok 48 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky, článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, exekučný poriadok.

Právomoc Okresného súdu v Čadci na konanie a rozhodnutie podľa § 8 OSP a § 15, 16 zákona č. 514/03 Z.z. je daná. Súd konanie nezastavil podľa § 103, § 104 ods. 1 prvá veta OSP. Ku dňu rozhodovania súdu podľa § 154 ods. 1 OSP uplynula lehota 6 mesiacov od podania žiadosti nadriadenému súdu. Bolo preto právne irelevantné, že lehota nebola dodržaná ku dňu podania žaloby. Pre posúdenie právomoci súdu je právne irelevantné, že navrhovateľ neodstránil vady žiadosti o predbežné prejednanie nároku v stanovenej lehote (§ 16 ods. 2 druhá veta zákona č. 514/2003 Z.z.: „Tým nie je dotknuté právo poškodeného domáhať sa za splnenia podmienok podľa tohto zákona uspokojenia nároku alebo jeho časti na súde.“). Na Okresný súd v Čadci žalobca doručil kópie žiadostí o predbežnom prejednaní nárokov s dátumovou pečiatkou nadriadeného orgánu. Doručenie žiadostí potvrdila vo svojom vyjadrení aj žalovaná. Súčasťou žiadostí bol aj nárok týkajúci sa tohto súdneho sporu. Tým mal súd splnenú podmienku zo strany žalobcu podľa § 15, 16 zákona č. 514/2003 Z.z. predbežne prerokovať nárok na náhradu škody s nadriadeným orgánom ako podmienku právomoci súdu vo veci konať a rozhodnúť.

Podľa § 9 ods. 1 prvá veta OSP štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Pasívne legitimovaným subjektom je teda Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR. Žalobca správne označil pasívne legitimovaný subjekt v tomto konaní.

Žalobca je v spore aktívne legitimovaným subjektom na podanie návrhu na náhradu škody, pretože bol účastníkom exekučného konania, v ktorom došlo k tvrdenému porušeniu jeho práv a k tvrdenému vzniku škody (§ 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.).

Súd vykonal dokazovanie nasledovnými dôkazmi: žaloby č.l. 1 až 4, plnomocenstvo č.l. 5, odpoveď na výzvu zo strany žalobcu č.l. 9, úradný záznam č.l. 10, predloženie veci k prideleniu inému sudcovi č.l. 11, vyjadrenie sudcov Okresného súdu Čadca č.l. 12, 13, uznesenie Krajského súdu Žilina č.l. 16 až 19, odpoveď žalovanej č.l. 24, návrh žalovanej na spojenie vecí č.l. 25, záznam kancelárii o vykonaní lustrácie - v prílohe potvrdení MS SR o prijatí žiadosti o prerokovanie nároku na náhradu škody č.l. 34, návrh na zrušenie nariadeného pojednávania zo strany žalobcu č.l. 36 až 39, sťažnosť adresovaná Ústavnému súdu SR č.l. 40 až 49, vyjadrenie žalovanej č.l. 50 až 60, ospravedlnenie žalovanej č.l. 61, oznámenie právnenému zástupcovi žalobcu, že pojednávania bude vykonané č.l. 62, obsah spisu 8Er/143/2003 - žiadosť o udelenie poverenia č.l. 1, návrh na vykonanie exekúcie č.l. 2, poverenie č.l. 5, návrh na zmenu exekútora č.l. 6, uznesenie o vyhovení žiadosti o zmenu súdneho exekútora č.l. 22, splnenie povinnosti č.l. 27, obsah spisov: 6C/51/2007, 6C/20/2009, 6C/89/2007.

Povinná exekučného konania Margita Kundratová (pôvodne Ščuryová) sa na pojednávanie ako svedok nedostavila, jej pobyt je neznámy.

Z vykonaných dôkazov zistil nasledovný skutkový stav, ktorý vzhľadom k poučeniu podľa § 120 ods. 4 OSP a § 205a OSP obsiahnutom v procesných poučeniach súdu považoval za uzavretý a nemenný (resp. ktorý možno zmeniť len za splnenia podmienok uvedených v § 205a OSP).

Preukázaný, chronologicky usporiadaný skutkový stav je nasledovný:

Z pripojeného exekučného spisu 8Er/143/2003 mal súd preukázané, že návrh na zmenu súdneho exekútora bol podaný dňa 6.9.2010, súd rozhodol dňa 14.12.2011 uznesením 8Er/143/2003-22, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.5.2012, nakoľko pobyt povinnej bol neznámy.

Prípisom zo dňa 24.9.2010 súd vyzval pôvodného exekútora, aby sa vyjadril k podanému návrhu oprávneného na zmenu exekútora a aby si zároveň vyčíslil trovy exekúcie a zároveň, aby súdu zapožičal exekučný spis, ktorý spis súdu zaslal dňa 5.11.2010, avšak trovy exekúcie si nevyčíslil. Preto súd opätovne prípisom zo dňa 2.12.2010, ktorý súdny exekútor prevzal dňa 17.12.2010 urgovoal vyčíslenie trov. Dňa 23.12.2010 súdny exekútor vyčíslenie trov súdu doručil.

Prípisom zo dňa 7.8.2013, ktorý právny zástupca žalobcu prevzal dňa 14.8.2013 súd vyzval právneho zástupcu aby súdu preukázal, aká škoda za obdobie od 2.9.2010 do 14.12.2011 vznikla, z čoho táto škoda a nemajetková ujma pozostáva. Rovnako vyzval aj na predloženie dôkazov na preukázanie tvrdení, že v období, kedy bol súd v omeškaní s vydaním rozhodnutia o zmene exekútora došlo k zániku povinného, jeho insolventnosti, strate kontaktu s povinným, ktoré dôkazy však žalobca súdu nezaslal.

Zo spisov sp.zn. 6 C 89/2007, 6 C 20/2009, 6 C 51/2007 mal súd zistené, že voči povinnej I. Y.(pôvodne Š.) sa na Okresnom súde v Čadci vedie viacero konaní o zaplatenie 212.605.- Sk, 14.505.- Sk, 2.560.- Sk, ktoré návrhy podali rôzni oprávnení.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, alebo nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je osobitnou zodpovednosťou a zodpovednosťou objektívnou (§ 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Pri nesplnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri splnení všetkých podmienok naraz sa zodpovednosti za škodu nemožno zbaviť.

Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím sú:

- 1) Porušenie právnej povinnosti orgánom verejnej moci, ktoré spočíva v nezákonnom rozhodnutí alebo nesprávnom úradnom postupe, pričom za nesprávny úradný postup sa považuje aj nečinnosť (prietahy, § 3 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 514/2003 Z.z., § 5 ods. 1, § 6, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z.).
- 2) Vznik a existencia škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom (§ 3 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, 4, § 18 zákona č. 514/2003 Z.z., ako aj všeobecné ustanovenia občianskeho zákonníka).
- 3) Príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, ktorá porušením povinností vznikla.

- 1) Porušenie právnej povinnosti súdom, ktoré spočíva v nezákonnom rozhodnutí, nesprávnom úradnom postupe.

V tomto prípade navrhovateľ tvrdil, že súd porušil svoje zákonné povinnosti tým, že nesprávnym úradným postupom súdu nerozhodol o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote. Nečinný bol viac ako 468 dní.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci:

d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 uvedeného zákona zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmom fyzických osôb a právnických osôb; ...

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa článku 48 ods. 2 prvá veta Ústavy SR každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa článku 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 44 ods. 7) Exekučného poriadku účinného do 1.9.2005 - oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh za zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 8) Exekučného poriadku účinného od 1.12.2006 - oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Z ustáleného skutkového stavu mal súd zistené, že žiadosť o zmenu exekútora je zo dňa 6.9.2010. Súd rozhodol dňa 14.12.2011.

Súd poukazuje nato, že v zmysle judikatúry ÚS sp.zn. IÚS16/02, IÚS63/00 nie každý prietah v konaní možno vyhodnotiť ako zbytočný prietah v konaní. Nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje vždy a automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2) Ústavy SR). Sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Musí ísť o významné prietahy v konaní, ktoré možno kvalifikovať ako zbytočné prietahy, neefektívny postup.

Všeobecný súd konajúci o nároku na náhradu škody za nesprávny úradný postup nemá právo konštatovať prietahy v konaní. Prietahy v konaní môžu byť konštatované v rámci vybavenia sťažnosti na prietahy v konaní predsedom súdu v rámci disciplinárneho konania, rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). Žalobca uvedené dôkazy nepredložil. Tým nepreukázal prietah v konaní, nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Súd poukazuje aj na to, že nie každý prietah v konaní možno vyhodnotiť ako zbytočný prietah v konaní. Nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje vždy automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (článok 48 ods. 2 Ústavy SR). Sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Musí ísť o významné prietahy v konaní, ktoré možno kvalifikovať ako zbytočné prietahy, neefektívny postup (I ÚS 16/02, I ÚS 63/00).

Z uvedených dôvodov mal súd preukázané, že žalobca nesplnil prvú podmienku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nepreukázal nesprávny úradný postup.

Keďže všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne, pri aplikácii logického výkladu je nadbytočné a nevhodné dokazovať splnenie ďalších podmienok. Súd by mohol návrh zamietnuť pri nesplnení čo i len jednej podmienky. Preto nesplnenie ďalších dvoch podmienok súd zdôvodňuje len okrajovo a nad rámec zákonnej povinnosti.

2) Vznik a existencia škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a), d) zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci:

d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 17 ods. 1 uvedeného zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 uvedeného zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné ju uspokojiť inak.

Podľa § 17 ods. 3 uvedeného zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje najmä s prihliadnutím na:

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 17 ods. 4 uvedeného zákona výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

Podľa § 25 ods. 1 uvedeného zákona ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú občianskym zákonníkom.

Z uvedeného je zjavné, že aj na prípad osobitnej zodpovednosti za škodu, ktorou je aj nárok na náhradu škody za nesprávny úradný postup a nezákonné rozhodnutie, sa podporne aplikujú všeobecné ustanovenia občianskeho zákonníka. Z týchto dôvodov súd podporne aplikoval ustanovenia občianskeho zákonníka, najmä spoločné ustanovenia o náhrade škody uvedené v treťom oddieli občianskeho zákonníka. Z úradnej moci je potrebné zaoberať sa aj spoluúčasťou poškodeného žalobcu na vzniku škody podľa § 441 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 441 Občianskeho zákonníka ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Skutočnosť, že aplikácia ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka prichádza do úvahy nielen v prípade zodpovednosti škodcu za zavinené konanie (§ 420 Občianskeho zákonníka), ale v prípade zodpovednosti za škodu na základe princípov objektívnej zodpovednosti vyplýva z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR (R 80/1970 a R 28/1973).

Súd má zato, že škoda je skutočná majetková ujma. V tomto štádiu konania žalobca nepreukázal vznik škody (majetkovej ujmy). Nepreukázal, v akom rozsahu sa nedomohol exekvovanej sumy, ani to, že sa nemôže domôcť exekvovanej škody pri aplikácii iných právnych prostriedkov, iného exekučného

titulu v rámci súdneho konania. Tým nepreukázal, že škoda už vznikla. Nepreukázal ani výšku škody v príčinnej súvislosti s porušením povinností žalovanej. Vyúčtované režijné náklady žalobcu nemôžu byť považované za faktickú škodu, pretože sú vynakladané na celkovú podnikateľskú činnosť žalobcu. Žalobca je podnikateľský subjekt, náklady vynakladané v príčinnej súvislosti s realizáciou predmetu obchodnej činnosti nemožno považovať za škodu. Nie každý obchodný prípad podnikateľa musí byť ekonomicky výhodný. Podnikateľ znáša aj podnikateľské riziko - možnosť ekonomického neúspechu obchodných prípadov. Nepreukázal ani vznik podmienok podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. na náhradu nemajetkovej ujmy. Návrh je aj v tomto smere všeobecný, nepreskúmateľný. Nekonkretizoval, prečo samotné konštatovanie práva nie je dostatočným zadostučinením. Žalobca v návrhu vychádzal len z predpokladov, nepredložil žiadne dôkazy, ani konkrétne tvrdenia, nezdôvodnil, aká nemajetková (morálna) ujma mu vznikla, vzhľadom na subjekt žalobcu, ktorý je právnickou osobou, závažnosť ujmy, závažnosť následkov. Všetky kritéria je potrebné vyhodnotiť z hľadiska žalobcu a jeho právneho postavenia ako právnickej osoby a nie z hľadiska postavenia jednotlivých spoločníkov ako konateľov spoločnosti. Z úradnej činnosti súdu je známe množstvo úverov, ktoré žalobca ako nebankový subjekt poskytuje, výška zmluvných úrokov, pokút. Príjmy žalobcu z týchto úverov v porovnaní s občasným neúspechom v rámci bežného podnikateľského rizika nemôžu mať veľký ekonomický dopad na žalobcu a jeho ďalšiu existenciu. Je povinnosťou žalobcu preverovať solventnosť subjektov (návratnosť), tak, ako to robia iné bankové peňažné ústavy. Skutočnosť, že žalobca poskytuje úvery bez zabezpečenia, bez preverenia, nemožno vykladať na ťarchu žalovanej. Tým dospel súd k záveru, že žalobca nepreukázal podmienky pre náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2, 3 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z.. Podmienky podľa § 17 ods. 3 uvedeného zákona, písm. a), c), d), sa podľa názoru súdu nedajú vzťahovať na právnickú osobu, ale len na fyzickú osobu. Rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka videl súd na strane žalobcu a nie na strane odporkyne, resp. konajúceho súdu. Žalobca opakovane v rozpore so zákonom poskytoval úvery neplatičom. Opakovane poskytoval úvery v rozpore s platnými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľov. Takému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. Nemožno konštatovať, že na strane žalobcu došlo k morálnej ujme, nemožno konštatovať, že postupom súdu bolo poškodené jeho obchodné meno vo vzťahu k existujúcim alebo potencionálnym spotrebiteľom, s ktorými uzavrel alebo uzatvára spotrebiteľské zmluvy. Svoje obchodné meno si navrhovateľ poškodil sám. Obchodné meno navrhovateľa nepoškodil exekučný súd konajúci v tejto veci, ktorý rozhodol v súlade s platnými právnymi predpismi chrániacimi spotrebiteľa.

V nadväznosti na § 441 Občianskeho zákonníka a § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. z dôvodov už uvedených, škodu, pokiaľ vznikla, si spôsobil výlučne žalobca svojím zavinením. Žalobca uzatvára spotrebiteľské zmluvy s ekonomicky zle situovanými spotrebiteľmi. Žalobca si návratnosť úveru nepreveroval, ako to robia bankové subjekty. Z vykonaného dokazovania je preukázané, že povinný v čase uzavretia úverového vzťahu bol už zadlžený u viacerých subjektov, vrátane navrhovateľa. Bolo preukázané, že jeho príjem vzhľadom k už existujúcim záväzkom, ktoré nesplácal, nemohol pokryť nový dlh. Napriek tomu navrhovateľ povinnému poskytol ďalší úver. Bolo v konaní preukázané, že navrhovateľ nezabezpečil návratnosť úveru dohodou o zrážkach zo mzdy, ručením, záložným právom na nehnuteľnosť a podobne. Opakovane poskytoval úvery neplatičom žalobcu, čo bolo pre žalobcu objektívne zistiteľné z jeho vlastnej evidencie. Takým postupom samotný žalobca zhoršil svoju majetkovú situáciu, sám znemožnil vymožiteľnosť dlhu. Je v konaní preukázané, že povinný prestal splácať dlh po uzavretí úverovej zmluvy a nie až po rozhodnutí súdu o zmene exekútora.

Tým mal súd preukázané, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie druhej podmienky pre zodpovednosť za škodu za nesprávny úradný postup a to vznik a existenciu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdu, podmienky pre náhradu nemajetkovej ujmy. Tvrdenú škodu si spôsobil svojím zavinením žalobca, pokiaľ vznikla.

3) Príčinná súvislosť medzi porušením právnych povinností (nesprávnym úradným postupom) a škodou, ktorá porušením povinností vznikla.

Žalobca v konaní nepreukázal ani porušenie povinností (nesprávny úradný postup) ani škodu a nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi tvrdeným porušením povinností a tvrdenou škodou.

Tvrdená škoda nemá bezprostrednú a priamu príčinnú súvislosť s rozhodnutím exekučného súdu, tvrdenými pried'ahmi. Navrhovateľ nepreukázal, že bez vydania rozhodnutia exekučného súdu, bez tvrdených pried'ahov exekučného súdu, by nebolo došlo k vzniku tvrdenej škody. Bol povinný preukázať,

že pred rozhodnutím exekučného súdu, pred tvrdenými prieťahmi, bola majetková situácia povinného taká, že by umožnila uspokojenie pohľadávky navrhovateľa v celom rozsahu. Bol povinný preukázať, že len v dôsledku tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu došlo k takému zmenšeniu majetkovej situácie povinného, ktorá znemožnila navrhovateľovi uspokojiť pohľadávku v celom rozsahu a spôsobila mu škodu. Ak neexistuje príčinná súvislosť medzi postupom súdu a porušením základného práva alebo slobody, treba považovať sťažnosť na prieťahy za zjavne neopodstatnenú. Samotná dĺžka konania sama osebe ešte nemusí bez ďalšie znamenať závažné porušenie práv sťažovateľa (IÚS476/12, IVÚS92/04, IIIÚS168/05, IIÚS93/03). Toto dôkazné bremeno neunesol, preto súd konštatoval, že nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi tvrdeným porušením povinností exekučného súdu a tvrdenou škodou.

Tým zároveň súd ustálil, že žalobca nepreukázal splnenie ani jednej podmienky, ktorú zákon vyžaduje, aby súd mohol konštatovať zodpovednosť žalovanej za vzniknutú škodu. Preto návrh na náhradu škody za nesprávny úradný postup voči žalovanej v celom rozsahu zamietol.

Príčinnú súvislosť súd zistil medzi postupom žalobcu a vzniknutou tvrdenou škodou. Jeho postup má bezprostrednú a priamu príčinnú súvislosť s tvrdenou škodou. Bez takého konania by nebolo došlo k vzniku tvrdenej škody.

Konanie žalobcu v príčinnej súvislosti s tvrdenou škodou súd videl v tom, že uzatváral úverové zmluvy s nemajetnými spotrebiteľmi, nepreveroval majetkovú situáciu spotrebiteľov, nepreveroval, či je spotrebiteľ zamestnaný alebo bez príjmu, nepreveroval zadlženosť u iných subjektov, nepreverovali zaťaženosť nehnuteľnosťami spotrebiteľa, nezabezpečili návratnosť úveru zákonnými zabezpečovacími prostriedkami - záložným právom, ručením, dohodou o zrážkach zo mzdy a podobne. Taký záver súdu je preukázaný tým, že povinný prestal splácať úver z nedostatku finančných prostriedkov po uzavretí úverovej zmluvy a nie až po rozhodnutí exekučného súdu. Konanie žalobcu a vznik tvrdenej škody je teda v príčinnej súvislosti s postupom žalobcu a nie s postupom exekučného súdu.

Námietkou premlčania sa súd nezaoberal, nakoľko návrh na zmenu exekútora bol podaný na súd dňa 6.9.2010.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Súd nedospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; preto nepostupuje návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. Tento dôvod teda nie je dôvodom na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP. Súd dospel k záveru, že tento dôvod na prerušenie konania nie je daný ani z toho dôvodu, že by rozhodnutie záviselo od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR vyplýva, že právo na nestranný súd spočíva v tom, že každý má právo namietať nestrannosť súdu a ak tak urobí, má právo na to, aby sa o jeho námietke rozhodlo. Žalobca opakovane tvrdil, že nevzniesol žiadnu námietku zaujatosti voči sudcom Okresného súdu v Čadci, odmieta platiť súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti. Z tohto dôvodu o vylúčení sudcov Okresného súdu v Čadci nerozhodoval Krajský súd v Žiline ako súd nadriadený na základe námietky navrhovateľa, ale na základe toho, že sudcovia Okresného súdu v Čadci z vlastnej iniciatívy podľa § 15 OSP z dôvodov uvedených v § 14 ods. 1 OSP predložili vec predsedovi Okresného súdu v Čadci a ten následne nadriadenému súdu k rozhodnutiu o vylúčení. Žalobca neuplatnil právo na vylúčenie sudcov Okresného súdu v Čadci, ktoré mu patrí podľa § 15a ods. 1 OSP v nadväznosti na § 14 ods. 1 OSP. Keďže neuplatnil žalobca procesné právo, neuplatnil námietku zaujatosti voči sudcovi, vec nebola nadriadenému súdu predložená na rozhodnutie o vznesenej námietke zaujatosti žalobcu. Nadriadený súd, ani predseda Okresného súdu v Čadci, nerozhodoval o procesnom práve žalobcu. Procesné právo žalobcu rozhodnutím predsedu okresného súdu ani rozhodnutím nadriadeného súdu preto nemohlo byť porušené. Predseda Okresného súdu v Čadci i nadriadený súd rozhodovali o procesnom práve sudcu predložiť vec k rozhodnutiu o vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci. V tomto štádiu konania zákonná sudkyňa má za to, že o návrhu zákonnej sudkyne na vylúčenie z rozhodovania a prejednávania veci bolo zákonným spôsobom rozhodnuté predsedníčkou Okresného súdu v Čadci i

nadriadeným súdom. Zákonná sudkyňa tieto rozhodnutia rešpektuje, považuje ich za rozhodnutia v súlade so zákonom, nedomnieva sa, že týmito rozhodnutiami bol porušený zákon, resp. ústava, zákonné práva sudkyne na vylúčenie z prejednávania a rozhodovania vecí. Preto v nadväznosti na § 109 ods. 1 písm. b) OSP zákonná sudkyňa nepostúpi návrh na zaujatie stanoviska ústavnému súdu.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Podľa názoru súdu nie je dôvod na prerušenie konania ani podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP. Toto ustanovenie umožňuje súdu konanie prerušiť. Nejde o kogentné ustanovenie, ktoré by súdu ukladalo povinnosť konanie prerušiť. Prerušenie konania z tohto dôvodu nie je obligatórne, súd preto konanie neprerušil. Prejudiciálnu otázku si môže súd vyriešiť aj sám (§ 135 ods. 2 OSP). V tomto prípade touto otázkou je zaujatosť zákonného sudcu, ktorá už bola vyriešená zákonným postupom. Zákonná sudkyňa nie je vylúčená z rozhodovania vecí. Súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že ide o konanie o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdu, resp. prieťahmi v konaní, nečinnosťou súdu. Prerušenie konania by bolo v zjavnom rozpore s účelom žaloby, ktorú navrhovateľ podal. Žalobca tvrdí prieťahy v konaní a sám tieto prieťahy spôsobuje vznášaním procesných návrhov, ktoré sú v rozpore s účelom samotného konania, ktoré začalo na návrh žalobcu.

Súd zamietol návrh žalobcu na zrušenie pojednávania, ktorý návrh podľa jeho obsahu súd posúdil ako návrh na odročenie pojednávania. Predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 14.8.2013. Procesný návrh na odročenie pojednávania vzniesol až dňa 26.8.2013. Pojednávanie bolo vytýčené na deň 28.8.2013. Dôvodom návrhu na odročenie pojednávania bol návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva žalobcu na zákonného sudcu a na nestranný súd. Uznesenie, ktorým zákonná sudkyňa nebola vylúčená z konania, prevzal dňa 26.4.2013. Bez zbytočného odkladu po doručení predvolania na pojednávanie mohol vzniesť procesný návrh na odročenie pojednávania z uvedeného dôvodu. Súd preto konal a rozhodol podľa § 101 ods. 2 OSP v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Tvrdený dôvod nepovažoval za závažný dôvod pre odročenie pojednávania. Pojednával, aj keď bol žalobca a jeho právny zástupca nečinný. Vychádzal z obsahu spisu. Žalobca a jeho právny zástupca si sami vytvorili prekážku prítomnosti na pojednávaní. Súd im žiadne prekážky nevytvoril.

Podľa § 119 OSP oznámil súd právnenému zástupcovi žalobcu ihneď po doručení návrhu na odročenie pojednávania mailovou poštou, že pojednávanie nebude odročené, tvrdený dôvod súd nevyhodnotil ako závažný dôvod na odročenie veľkého počtu vytýčených vecí navrhovateľa na jeden pojednávací deň. Súd poukazuje na to, že návrh na odročenie pojednávania nemal náležitosti návrhu podľa § 119 OSP (nebola dodržaná lehota bez zbytočného odkladu - od doručenia predvolania na pojednávanie do podania návrhu uplynula lehota 12 dní, o dôvode odročenia sa žalobca dozvedel už dňa 6.5.2013 kedy na ÚS SR podal sťažnosť na porušovanie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 a iné Ústavy SR). Súdu nepredložil rozhodnutie ÚS SR, ktorým bolo rozhodnuté o odklade vykonateľnosti uznesenia KS Žilina č.k. 10NcC/66/2013.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 OSP o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh. Spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Úspešnou účastníčkou konania je žalovaná, patrí jej právo na náhradu trov konania. Uplatnila právo na náhradu trov konania. Trovy konania nevyčísliť v zákonnej 3-dňovej lehote, preto súd rozhodol tak, že odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

Žalobca bol oslobodený od povinnosti platiť súdny poplatok za návrh priamo zo zákona podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch: „Od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.“

Podľa § 2 ods. 2 Poplatkového zákona, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

Výsledok konania je taký, že súd návrh voči žalovanej zamietol. Nezaviazal preto žalovanú ako úspešnú účastníčku konania v nadväznosti na § 2 ods. 2 Poplatkového zákona k zaplateniu súdneho poplatku za návrh. rovnako je zrejmé, že od poplatku je oslobodené celé konanie a nielen žalobca, čo je ďalší dôvod, pre ktorý súd nezaviazal žalobcu k zaplateniu súdneho poplatku za návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.